

Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Kazak-Türk Üniversitesi

İklim değışikliğıyle mücadele politikası

İklim değışikliğıyle mücadele politikası

Giriş

Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Kazak-Türk Üniversitesi, Kazakistan ve Türkiye'nin ortaklaşa yürüttüğü büyük bir eğitim projesi olarak çevresel sorumluluk ve sürdürülebilir kalkınmaya özel önem vermektedir. Günümüzde iklim değışikliğı, en önemli küresel sorunlardan biri haline gelmiştir. İklim değışiklikleri, su kaynaklarının azalması, biyolojik çeşitliliğin azalması, ormansızlaşma ve hava kalitesinin bozulması gibi doğal ve sosyal sonuçlara yol açmaktadır. Bu bağlamda, üniversite sürdürülebilir kalkınma ilkelerine bağlı kalarak faaliyetlerinde iklim değışikliğıyle mücadeleye özel önem vermektedir.

Kazakistan Cumhuriyeti'nin Paris Anlaşması kapsamındaki taahhütleri ve 2060 yılına kadar karbon nötrlüğü stratejisi, üniversitenin çevre politikasının temelini oluşturmaktadır. Ayrıca, üniversite çevre yönetimi ve sürdürülebilir kalkınma alanında uluslararası standartları (ISO 14001, ISO 50001, ISO 14064, ISO 26000 vb.) kullanarak faaliyetlerini çevresel güvenlik ve sürdürülebilirlik ilkelerine uyumlu hale getirmektedir.

Bu politika, üniversitenin iklim değışikliğıyle mücadeleye yönelik girişimlerini kapsamaktadır. Bunlar arasında enerji verimliliğinin artırılması, sera gazı emisyonlarının azaltılması, çevre eğitimi, atık yönetimi, su kaynaklarının tasarruflu kullanımı, iklim uyum stratejileri ve uluslararası iş birliğinin geliştirilmesi yer almaktadır.

Politika Yönleri

Enerji verimliliğinin artırılması ve yeşil enerjinin uygulanması

Enerji verimliliği, gerekli sonuca kaynakların rasyonel kullanımı yoluyla ulaşmayı ifade ederken, yeşil enerji, çevreye minimum etki eden yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılmasını içerir.

Kazakistan Cumhuriyeti'nin yasaları ve mevzuatları

Kazakistan Cumhuriyeti'nin "Enerji Tasarrufu ve Enerji Verimliliğinin Artırılması Hakkında" Kanunu (No. 541-IV, 2012).

Kazakistan'ın 2060 yılına kadar karbon nötrlüğüne ulaşma stratejisi.

Uluslararası Standartlar

ISO 50001 – Enerji yönetim sistemleri standardı.

ISO 14001 – Çevre yönetim standardı.

Temel Önlemler

Kampüs binalarının enerji tasarruflu teknolojilerle donatılması.

Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı (güneş, rüzgar, su).

Enerji tüketimini azaltmak için akıllı sistemlerin uygulanması.

Seragazı Emisyonlarının Azaltılması

Seragazıları (CO₂, CH₄, N₂O), küresel ısınmanın başlıca nedeni olan gazların birleşimidir. Bu gazların azaltılması, iklim değışikliklerinin yavaşlatılmasına katkı sağlar.

Kazakistan Cumhuriyeti'nin Yasaları ve Mevzuatları

Kazakistan Cumhuriyeti'nin "Çevrenin Korunması Hakkında" Kanunu (No. 212-III, 2007).

Kazakistan'ın Paris Anlaşması kapsamındaki taahhütleri.

Uluslararası Standartlar

ISO 14064 – Seragazı emisyonlarının envanterini çıkarmayı ve azaltmayı sağlayan standart.

Temel Önlemler

Karbon ayak izinin izlenmesi.

Kampüs ulaşım altyapısında elektrikli araç kullanımının genişletilmesi.
Yeşil alanların artırılması yoluyla karbon nötrlüğüne ulaşılması.

Atık Yönetimi ve Geri Dönüşüm

Atık yönetimi, kaynakların verimli kullanımını ve atıkların çevreye etkisinin azaltılmasını amaçlayan bir sistemdir.

Kazakistan Cumhuriyeti'nin Yasaları ve Mevzuatları

Kazakistan Cumhuriyeti'nin "Atıklar Hakkında" Kanunu (No. 107-V, 2016).

Çevre Kanunu'na göre atık yönetimi gereklilikleri.

Uluslararası Standartlar

ISO 14001 – Etkili atık yönetimi standardı.

ISO 14001 — Çevre Yönetim Standardı.

Temel Önlemler

Geri dönüştürülebilir malzemeler (plastik, kağıt, cam) için ayrıştırma sisteminin uygulanması.

Organik atıkların kompostlanması.

Plastik ürün kullanımının azaltılmasına yönelik önlemlerin alınması.

Su Kaynaklarının Verimli Kullanımı

Su kaynaklarının verimli kullanımı, doğal su sistemlerinin sürdürülebilirliğini korumaya ve su tasarrufuna yönelik önlemleri içerir.

Kazakistan Cumhuriyeti'nin Yasaları ve Mevzuatları

Su Kanunu (No. 481-II, 2003).

Su kaynaklarının korunması ve tasarruf edilmesine yönelik devlet planları.

Uluslararası Standartlar

ISO 14046 – Su ayak izi ile ilgili standart.

Temel Önlemler

Su tasarrufu sağlayan teknolojilerin uygulanması.

Yağmur suyunun toplanması ve yeniden kullanımı.

Evsel atık suların arıtılması ve tekrar kullanılması.

İklim Değişikliğine Uyum Stratejileri

İklim değişikliğine uyum stratejileri, iklim tehditlerine karşı koymaya yönelik önlemleri içermektedir.

Kazakistan Cumhuriyeti'nin Yasaları ve Mevzuatları

Kazakistan Cumhuriyeti'nin Çevresel Güvenlik Konsepti (2003).

Paris Anlaşması kapsamındaki taahhütler.

Uluslararası Standartlar

ISO 14090 – İklim değişikliğine uyum stratejilerinin yönetimi.

Temel Önlemler

Doğal afetlere dayanıklı altyapının inşa edilmesi.

İklim değişikliklerini öngörmeye yönelik araştırmaların yürütülmesi.

İklim tehditlerine karşı dayanıklılığın artırılması.

Toplumsal ve Uluslararası İş Birliği

Uluslararası iş birliği, iklim sorunlarının çözümü için deneyim ve kaynak paylaşımını amaçlamaktadır.

Kazakistan Cumhuriyeti'nin Yasaları ve Mevzuatları

Kazakistan Cumhuriyeti'nin "Uluslararası Anlaşmalar Hakkında" Kanunu.

İklim değışikliğıyle mücadele politikası

Kazakistan'ın Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SKH) kapsamındaki taahhütleri.

Uluslararası Standartlar

ISO 37001 – Şeffaflık ve dürüstlüğün sağlanması.

Temel Önlemler

İklim konularına yönelik uluslararası forumlara katılım.

Bilimsel araştırma projeleri kapsamında uluslararası kuruluşlarla ortaklık kurulması.

Toplumun çevresel girişimlere katılımının teşvik edilmesi.

Sonuç

Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Üniversitesi'nin iklim değışikliğıyle mücadele politikası, çevresel sürdürülebilirliğe, yasal düzenlemelere ve uluslararası standartlara uyuma, ayrıca toplumda çevre bilincinin geliştirilmesine odaklanmaktadır. Bu politika, Kazakistan Cumhuriyeti'nin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmasına önemli bir katkı sağlamakta ve üniversitenin gelecekte çevresel sorumluluk sahibi bir eğitim kurumu olarak tanınmasına yardımcı olmaktadır.

**Sürdürülebilir Kalkınma
Araştırma Merkezi Direktörü**

T. Gaipov